

מגמת עידוד המו"פ והותרת נכסי קניין רוחני בישראל נמשכת

דצמבר 25, 2018

מדינת ישראל מייחסת חשיבות רבה לחדשנות וליצירה של נכסי קניין רוחני אשר יישארו בתחום גבולות המדינה ויקדמו את התעשייה בה, כמו גם ייצרו מקומות עבודה ומקורות פרנסה לתושבי המדינה. עידוד החדשנות מתבטא בין היתר בעידוד תהליכי המחקר והפיתוח. עידוד מו"פ ועידוד הותרתם של נכסי קניין רוחני בישראל נעשים, בין היתר, באמצעות תיקני חקיקה רלוונטית, הטבות ותמריצים. נביא להלן פרטים אודות העדכונים העיקריים אשר בוצעו לאחרונה בתחום זה.

הקלות מס למפעלים טכנולוגיים

בשנים האחרונות, חלו מספר התפתחויות שמטרתן הייתה לעודד הרחבת פעילות מחקר ופיתוח בישראל על ידי קביעת הקלות משמעותיות במס המוטל על הון הנובע ממחקר ופיתוח בישראל.

תיקון 73 לחוק עידוד השקעות הון נחקק בסוף שנת 2016 והעלה לראשונה על הכתב את ההכרה בתעשייה עתירת הידע כאחד ממנועי הצמיחה החשובים של מדינת ישראל. התיקון עודד הרחבת פעילות מחקר ופיתוח בישראל ע"י קביעת הקלות במס משמעותיות לגופים מסוימים, מפעלים טכנולוגיים, שהינם חלק מתעשייה עתירת הידע בישראל.

בעקבות התיקון לחוק, נחתמו תקנות לעידוד השקעות הון (הכנסה טכנולוגית מועדפת ורווח הון למפעל טכנולוגי), התשע"ז-2017, אשר הסדירו את אופן יישום התיקון לחוק, בין היתר תוך קביעת כללים לחישוב הכנסה מידע שפותח בישראל ("הכנסה טכנולוגית"), שתהא זכאית להטבות מס^[1].

מתן הרשאות לשימוש מחוץ לישראל של ידע שפותח במסגרת תוכניות מימון רשות החדשנות

במאי 2017, פרסמה הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית שבמשרד המדע והטכנולוגיה (לשעבר "המדען הראשי") הוראות חדשות לעניין מתן הרשאה לשימוש, מחוץ לישראל, בידע שפותח במסגרת תוכניות של הרשות לחדשנות, המתייחסות גם לעניין שיעור התמלוגים בגין הרשאה זו והכללים לתשלומם.

החידוש העיקרי בהוראות אלו היה מתן האפשרות לגוף המשתתף בתוכנית מימון של הרשות לחדשנות, לעשות שימוש בידע הנובע ממחקר ופיתוח ממומן, מחוץ לישראל. ההוראות קובעות כי מתן הרשאה כפופה לאישורה של ועדת מחקר מטעם הרשות, ובתנאי שאין מדובר ב: (א) מתן זכות שימוש במוצר שפותח במסגרת התוכנית או (ב) הפקעה של הידע מהחברה הישראלית (לרבות בדרך של העברת בעלות), הכל בכפוף לתשלומים ותמלוגים המפורטים בהוראות.

הסרת המגבלות למתן שימוש ולהעברת ידע שפותח במסגרת תוכנית מימון של הרשות לחדשנות אל מחוץ לישראל, עשויה להגדיל שיתופי פעולה רבים יותר עם הרשות ולעודד מחקר ופיתוח של ידע בתוך ישראל, תוך הפחתת החשש מהעברת הידע מחוץ לישראל לצרכים עסקיים ועוד.

מתן הרשאות לתאגיד רב לאומי לשימוש בידע שפותח במסגרת תוכנית מימון רשות החדשנות

בסוף אוגוסט 2018, פרסמה הרשות לחדשנות הוראות חדשות למתן הרשאה בשימוש בידע מחוץ לישראל, הכוללות הסדרת מסלול מיוחד של מתן הרשאה לחברות ישראליות שהינן תאגיד רב לאומי ולחברות ישראליות המוחזקות בידי תאגיד רב לאומי,

לשימוש בידע שפותח במימון הרשות לחדשנות לצרכי התאגיד הרב לאומי או החברות שבבעלותו **בלבד**.

תאגיד רב לאומי מוגדר בהוראות החדשות כתאגיד (אשר אינו רשום כחברת חוץ בישראל) ואשר ההכנסות השנתיות המאוחדות שלו הינן למעלה משני מיליארד דולר בשנה הקלנדרית שקדמה למועד הגשת הבקשה להעברת הידע באמצעות מתן הרשאה לפי ההוראות החדשות.

ועדת המחקר רשאית לתת הרשאה להעברת ידע לתאגיד רב לאומי כאשר השתכנעה כי מתן הרשאה אינו מגביל או פוגע בפעילות הגוף הממומן וכי כתוצאה ממתן האישור תושג תשואה עודפת למשק הישראלי, הגדולה משמעותית מזו שהייתה מושגת ללא מתן ההרשאה. מתן ההרשאה כפופה לתשלום תמלוגים מכל ההכנסות שהינן תוצאה של מתן ההרשאה [2].

הוראות חדשות אלו מאפשרות, בין היתר, שימוש נרחב יותר בידע שפותח במסגרת תוכניות המימון של הרשות תוך כדי עידוד רישום הקניין הרוחני בישראל והותרתו בה.

מסלול ירוק ברשות למיסים בנושא שינוי מבנה בעלות בחברה ללא חבות במס

ולבסוף, ביום 2 באוקטובר 2018, פרסמה רשות המסים הודעה בדבר פתיחת "מסלול ירוק" חדש העוסק במקרים בהם בעלי מניות בחברה ישראלית המבקשים לשנות את מבנה הבעלות בחברה באופן שבו החזקתם בחברה תהא באמצעות חברה זרה. בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים [3], שינוי מבנה הבעלות לא יחויב במס במועד בו בוצע אלא במועד נדחה.

נקבע כי דחיית המס תתאפשר במקרים בהם מדובר בשינויי מבנה בעלות בחברה, שאין בהם מימוש כלכלי המצדיק חיוב במס מבחינה מהותית, שכן למעשה, אין כל העברה של נכסים, פעילות ו/או נכסים בלתי מוחשיים מהחברה אל מחוץ לישראל. לכן, החיוב במס נדחה למועד המימוש [4].

מטרת ההטבה היא, בין היתר, לעודד הקמת חברות ישראליות, השקעה בחברות ישראליות, ביצוע עסקאות שונות, תוך **הותרת הידע, הנכסים והקניין הרוחני בישראל**.

כך למשל, המסלול החדש ישחרר יזמים מהצורך לקבל החלטה באשר למקום ההתאגדות של החברה ולהעניק להם מראש תנאים נוחים למקרה שירצו בעתיד להעביר את הבעלות בחברה לחו"ל, בשל צרכים עסקיים, כדוגמת גיוס משקיעים והון זר, סביבה רגולטורית לצרכי הנפקה ועוד.

כמו כן, חברות רבות מחזיקות בישראל פעילות מחקר ופיתוח, אבל הקניין הרוחני שלהן רשום מחוץ לישראל. באמצעות המסלול החדש, המעודד הותרת הנכסים בישראל, עשוי המשק הישראלי להרוויח גם מתשלום מס על תוצרי הידע של החברות, הקניין הרוחני, אשר עשוי להניב תמורות גדולות.

בהתאם לעמדת רשות המיסים, פתיחת המסלול בעלת חשיבות גדולה במיוחד נוכח המגמה בעולם של זמינות הון, גידול בהשקעות ושינויי מדיניות המס לצורך משיכת/שימור השקעות והון. בדומה לכך, רפורמת המס אשר נחקקה בארצות הברית בשנת 2017, המעודדת את תושבי ארה"ב להשקיע בחברות אמריקאיות בכך שהיא מטילה מס מוגדל על אמריקאים המשקיעים בחברות זרות [5].

לסיכום, מכל הנ"ל ניכר כי המחוקק הישראלי וכן הרשויות האמונות על פיתוח החדשנות בישראל מודעים לצורך במתן הקלות ותמריצים לשם יצירת קניין רוחני בישראל ושימורו בה, מכל מיני אספקטים שונים. ימים יגידו אם החקיקה, הנהלים והשינויים הנעשים בישראל, אכן יביאו לשינוי המיוחל. אנו נמשיך לעקוב אחר ההתפתחויות בתחומים אלו ולדווח עליהם.

חן בן דורי - אלקן

עורכת דין, שותפה



חן בן דורי- אלקן הינה שותפה בגילת, ברקת ושות'

אורית גונן

עורכת דין, שותפה



אורית גונן הינה שותפה בגילת, ברקת ושות'

[1] על השינויים בחוק עידוד השקעות הון והתקנות שנחקקו בהתאם, כתבה בהרחבה עו"ד ורו"ח דפנה גילת [בניוזלטר אשר פורסם באתרנו ביום 24 במאי 2017](#).

[2] חשוב להדגיש כי קבלת האישור מצד הועדה אינה פוטרת את מקבל האישור מתשלום תמלוגים לרשות החדשנות בהתאם לסעיף 21 לחוק עידוד השקעות הון והוראות מסלול הטבה מס' 1 של רשות החדשנות - קרן המו"פ.

[3] כך למשל, החברה הזרה אליה מועברת ההחזקה תהא תושבת מדינה עמה יש לישראל אמנת מס, שימור על זכויות המיסוי של ישראל וכיוצ"ב.

[4] המסלול הירוק קובע כי בעלי הזכויות בחברה ישראלית המעבירים את מלוא הזכויות לחברה במדינה עמה לישראל יש אמנת מס, תמורת הקצאת מניות בלבד בחברה הקולטת, בהתאם להוראות סעיף 104ב(א) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א, 1961- לא יחויבו במס לפי הפקודה במועד העברת מלוא הזכויות בנכס המועבר אלא במועד המימוש (קרי במועד בו ימכרו הזכויות המועברות בין אם על ידי החברה הזרה או בעלי הזכויות החייבים).

[5] https://taxes.gov.il/About/SpokesmanAnnouncements/Pages/Ann_021018_1.aspx

These newsletters are provided for general information only. It is not intended as legal advice or opinion and cannot be relied upon as such.